

SODOBNO GLEDALIŠČE - V Vidmu na ogled Pupo di zucchero

Očarljivi sladkorni deček Emme Dante

Predstava sickske režiserke postavi na oder začarani krog življenja in smrti

NAN NOCERA

VIDEM – Za ljubitelje gledališča so predstave Emme Dante vedno posebno doživetje. Njena drama *Pupo di zucchero* je bila v petek in soboto na ogled v videmskem gledališču Palamostre v sklopu festivala Teatro Contatto, ki ga letos štiridesetič prireja CSS – Stalno gledališče inovacij FJK.

Predstava, katere koproducentke so bile številne gledališke hiše, med temi gre izpostaviti gledališče Emme Dante – Teatro Sud Costa Occidentale in znameniti Festival d'Avignon, temelji na vseh prvih odryske poetike režiserke s Sicilije. Leta 2017 si je lahko na primer tržaško občinstvo v sklopu abonmajske ponudbe Slovenskega stalnega gledališča in Stalnega gledališča FJK v Kulturnem domu ogledalo dramo *Le sorelle Macaluso*, v Vidmu pa je leta 2020 gostovala predstava *Misericordia*.

Pupo di zucchero ima svojo literarno podlagu v *Zgodbi zgodb* Gianbatiste Basileja iz 17. stoletja. Starec (Carmino Maringola) se ob drugem novembru oklepa starega ljudskega običaja, da bi z njim preganjal osamljenost. V nekaterih južnih krajih Italije namreč tradicija veleva, da spečemo pecivo in ga ponudimo pokojnim v zameno za darila iz onostranstva. Starec se odloči speči pisanega dečka iz sladkorja. Med

vzhajanjem testa prikliče v spomin vse umrle člane svoje družine. Na odru se pojavijo sestre Rosa, Viola in Primula, v Violo nora zaljubljeni Španec Pedro, oče mornar in mama Francozinja, posvojeni temnopolti sin Pasqualino ter stric Antonio in teta Rita z golim oprjem, da bi moževno strast usmerila v ljubezen, ne pa v nasilje.

Na praznem odru se ob redkih revizitih izriše poseben in očarljiv mrtvinski ples. Predstava naj bi pripovedovala o smrti, a gre navsezadnje za hvalnico življenju, katere je smrt naravní del. Spomini pa postanejo nekaj živega, saj se Emma Dante ne zateka v nostalgijo ali melanholijo. Spomini starca, kot vseh nas, so fluidni in neoprijemljivi. Tako liki iz njegove preteklosti vstopajo na oder brez navideznega reda. Očarljivost predstave jamčijo nadpovprečni talenti nastopajočih, od trigrasnega petja sester do razposajenega plesa v posrečenih kostumih, ki se občasno prevesi v tipične burkaške nianse gledališča režiserke iz Palerma. Jasno je namreč, da temelji teater Emme Dante predvsem na igri z močnim režiserskim pečatom: ta usklajuje odrsko dogajanje s kirurško natančnostjo, pri čemer imajo ritmičnost in ponavljanja ključno vlogo ob izjemno učinkoviti uporabi luči. Predstave Emme

Dante pripovedujejo o najnižjih družbenih slojih, kjer ni prostora za patetiko, a le za veselje do življenja, bedi navkljub. Odmik od režiserke poetike predstavlja v tej predstavi uporaba, namesto običajnega narečja s Sicilije, arhaičnega govora iz Neaplja, v katerem je spisana svojevrstna Basilejeva *Zgodba zgodb*, ki je med drugim letos izšla v slovenskem prevodu pri založbi Goga.

Starec bije svojo bitko z metaforično in hkrati odrsko prikazano verigo spominov, ki jih hoče priklicati v sedanji čas. Predstava temelji torej na preteklosti in smrti, a pripoveduje o sedanjosti. Naposled glavni nastopajoči še poslednjici zaspri. Takrat ga pričaka na odru deset skulptur umetnika Cesareja Inzerilla. Mrtve lutke ob migetanju sveč pa poslednjici znova zaživijo v začaranem krogu življenja in smrti.

Enourno predstavo je občinstvo glavnega mesta Furlanije nagradilo z navdušujočimi aplavzi, ki znova postavlja Emme Dante v sam vrh italijanskega in evropskega gledališča. Videmski CSS jo je gostil drugič v dveh letih, kar potrjuje hkrati učinkovitost festivala Teatro Contatto. Ta se bo zaključil 27. in 28. maja s predstavo *The mountainin* znamenitega katalonskega odrskega koletiva Agrupación Serrano. (mls)